Ч. 98 Середа 4 (16) мая 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Що дальше?

V.

В третій точці внесень дра Олесницкого ухвалених „Народною Радою“ сказано: „Збори висказують своє невдоволенє з поступованя тих послів, котрі впровадили „найновійший курс“ політики“. В отсій точці вилізло вже шило з мішка; з неї показуєсь наглядно ціла тенденцийність внесень та їх ухваленя, тенденцийність випливаюча з якоїсь пристрасти, котрої причину можна би віднайти хиба в яких личних справах, котрі нам незвістні. Ще в другій точці говорило ся про цілий клюб, а вже в третій точці звертаєсь ціле оружє лиш против кількох послів, о котрих каже ся, що они впровадили „найновійший курс“ політики. В словах: „впровадили найновійший курс“ тенденцийність, випливаюча, як кажемо, з пристрасти, так вже ярка, що она іде на переріз з правдою, перекручує факти і міняє навіть особи, а остаточно мимо волї трафляє тих, против котрих не була вимірена. Не потребуємо доказувати, що під тими послами, „котрі впровадили „новий курс“ політики, розуміє ся у третій точці не кого иншого, лиш послів Барвіньского і Вахнянина, бо опи то були головно тими, котрі оперлись т. зв. відпорній політиці пос. Романчука.

Що-ж значать ті слова „найновійший курс“? Щоби виказати цілу тенденцийність і мимовольну може крутанину сеї точки внесеня дра Олесницкого, мусимо сягнути до давнїйших, впрочім зовсім добре звістних фактів. В 1890 р. наступило зближенє народної партиї через їх проводирів, головно, бо видимо, через послів Романчука і Телїшевского, до правительства і спонукало звістне проголошенє програми пос. Романчуком в соймі. Русини, або кажучи словами „Дїла“ народна партия віддїлили ся були зовсім від тих, з котрими доси, хоч лиш поверховно держали ся, а котрі хоч були й суть походженя руского, не уважають себе Русинами лиш Росиянами або Москалями і старали ся та старають ся на кождім кроці спиняти розвій руского народу, все одно, де би він не жив, хоч би навіть і в Америці. „Дїло“ охрестило сю безперечно важну подію іменем „нової ери“; ми назвемо єї тепер новим курсом. Тій новій ері або тому новому курсови дав пос. Романчук санкцию іменем народної партиї, проголосивши у соймі, як вже сказано, звістну проґраму. Він ішов з тим новим курсом, аж нараз сподобалось єму впровадити новійший курс, котрий назвав „політикою принципіяльною“. Але не довго держав ся сего новійшого курсу, бо в короткім часї потім придумав найновійший курс, котрий назвав „політикою відпорного становища“. Та політика відпорного становища була у него політикою на вні, що так скажемо, політикою заграничною, а у внутрі придумав він в найновійшім курсї політику примиреня з москвофілами. Так отже на найновійший курс політики т. зв. народної партиї, котрої репрезентантом уважав ся пос. Романчук, склались були дві політики: внішна — відпорного становища і внутрішна — примиреня. Для сего найновійшого курсу старав ся пос. Романчук позискати собі прихильників і позискав їх, між иншими і такого речника, як др. Олесницкий. Пос. Барвіньский, а з ним опісля і пос. Вахнянин та другі члени руского клюбу у Відни, а відтак і часть людий з народної партиї, не хотїли пійти за сим найновійшим курсом і держались лиш того, котрий розпочав ся в 1890 року, та хотїли і хотять доси консеквентно поступати дальше за сим курсом.

Такий єсть фактичний стан річи і сего не заперечать анї пос. Романчук анї др. Олесницкий, скоро у них лиш дрібка доброї волї. Хто-ж тут впровадив „найновійший курс“ політики? Не хто инший, лиш пос. Романчук і ті, що пішли за ним та пристали раз на політику принципіяльну — новійший курс, другий раз на політику відпорного становища і примиреня — найновійший курс. Коли отже на внесенє дра Олесницкого збори „Народної Ради“ висказали своє невдоволенє з поступованя тих послів, котрі впровадили „найновійший курс“ політики, то по правдї могло се висказанє невдоволеня відносити ся лиш до пос. Романчука і єго товариша пос. Телїшевского, котрі фактично впровадили „найновійший курс“ політики.

Із сего внесеня видко наглядно, як велика пристрасть мусїла руководити чоловіком, котрий поставив таке внесенє. Не сумніваємось анї на хвильку, що др. Олесницкий, коли-б був поступав безпристрастно і холоднокровно, не був би ужив такої стилїзациї в своїм внесеню, котра як раз була звернена против того, котрого він взяв ся боронити. Се внесенє єсть також доказом, як мало політичними мусять бути ті політики, котрі ухваляючи внесенє, не

---

23)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше.)

Коли бричка станула перед двором, Зося побачила сьвітло в одним вікнї.

— Сьвітить ся в комнаті Кароля.

Розпшицкий ждав справдї на їх приїзд, дрімав на фотели, але голосний туркіт брички збудив єго.

— Як ся маєте, як ся маєте! — витав їх з радостию, висаджаючи Зосю з брички. — Справуйте ся лише тихо, щоби Казї не збудити.

Осторожно перейшли всї через сїни і по сходах, ведені господарем.

— Як же повели ся іспити? — спитав півшепотом, задержавшись перед комнаткою, призначеною для Зосї.

— Так як треба — відповів Гусаковский.

— Значить, добре?

— Дістала золотий медаль.

Розпшицкий поцїлував в лице Зосю, котра покрила вдоволенє з того сердечного привіту веселою заміткою:

— Яку то силу має золото!

Попращали ся на коритари.

— В комнатах ваших найдете все, що потрібне. До побаченя.

Гусаковский і Зося переглянули ся ще з порогів своїх комнат.

— Добраніч, Зосю — сказав він.

— До завтра — відповіла она.

II.

— Ще гербати, Зосю — каже пані Казимира, підносячи своєю біленькою, пухкою рукою імбрик над філїжанкою молодої дївчини.

— Нї, дякую.

— Молока, молока! — каже Розпшицкий.

— То найлучше — потверджає Гусаковский, підсуваючи Зосї дзбанок з молоком.

Молода дївчина в новім блеску свого золотого медалю є нинї геройкою дня; до неї звертають ся думки і чутя, погляди і усьміхи родини.

— Однак мимо твоєї охоти до науки, мусиш бути вдоволена з тих вакаций, що будуть тягнути ся ціле житє? — спитала пані Казимира.

— А вже-ж! — відповіла Зося.

— Пане Гусаковский.... може гербати? Знайте, що ваше вихованє вже скінчило ся. Він усьміхнув ся.

— І з нинїшним днем починає ся моє.

— З нинїшним днем?

— Так, зараз від сеї хвилї. Зосю, мушу тобі сказати одну важну, дуже важну річ, котрої певно не знаєш....

— Я цікава знати....

— Зосю, ти гарна, ти красавиця, навіть більше ще....

— Але-ж, Казю — відозвав ся муж голосом розважаючим.

— Що? боїш ся, щоби дївчина не попсувала ся? Не бій ся. Коли женщина знає, що не є погана, то з тим їй дуже добре. Я від чотирнайцяти лїт знала, знала більше, ніж було, ну! і се менї не шкодило. Впрочім придиви ся лиш їй: чи бачив ти коли дївчину.... она має шістнайцять лїт!... більше занедбану, неінакше, лише за-не-дбану? Пан Гусаковский дуже добрий чоловік і знаменитий учитель, але чей ви справдї не будете мати так богато претенсий, щоби хотїли бути ментором молодої особи, що вступає в сьвіт. На тім ви нїчого не розумієте ся, дорогий пане.

— Не перечу....

— Навчилисьте єї богато чеснот, котрі молодій дївчинї на нїчо не придадуть ся. На приклад педантизм.... Ти, Кароле, і понятя не маєш, яка педантка з тої малої.... все у неї мусить лежати на своїм місци, все мусить бути зроблене в означеній годинї, не можна анї спізнити ся, анї поспішити ся, а борони Боже! коли-б їй лучило ся, хоч раз на жарт, що забути....

— Се справдї годї терпіти — замітив Розпшицкий.

— Або та сукня, та сукня.... І она певно не подумала про иншу! Признай ся, Зосю, чи тобі у снї, у мріях нїколи не являла ся величава, довга сукня, повна фалд і запинок....

Зося розсьміяла ся.

— Нї, нїколи....

полапались, що оно своєю стилізациєю єсть звернене як раз против того, котрого політику они рішились одобрити. Та-ж то преці розходилось як раз о удобрене найновійшого курсу політики принципіяльної, відпорного становища і примиреня. Стріляно куди инде, а де инде поцілено. Можна було преці поставити і ухвалити внесене н. пр. в сім дусї: „Збори висказують своє невдоволенє з поступовання тих послів, котрі своїм опором против політики принципіяльної, відпорного становища і помиреня з „старорусскою“ або „історическою“ партиєю, довели до того, що голова клюбу пос. Романчук видів ся спонуканим виступити з клюбу“. То було би льоґічно і ясно, безпристрастно і по правдї.

Та якась пристрасть вирвала дрови Олесницкому також очевидно мимоволї з уст слова правди підчас єго бесїди, що мала умотивувати наведені внесеня. Він сказав: „Найновійший курс зазначив ся в нашім внутрі — деморалізациєю. У нас зачинають тероризувати і з'єднувати обіцянками, запанував остракізм. Сьвята правда, пане доктор! — Чи з'єднують і чим, се поминаємо; але що зачинають тероризувати і що запанував остракізм — се таки дїйстна правда а найблизшим доказом на то, таки ваше власне внесене в четвертій точцї та ухваленє єго „Народною Радою“. Ось пригляньмо ся єму близше:

„Збори рішають, що лиш ті посли уважають ся репрезентантами і речниками народного руского сторонництва, котрі пійдуть дорогою, вказаною пос. Романчуком і станут на відпорнім становищи супротив правительства“.

Перша часть сего внесеня, а тепер вже постанови „Народної Ради“, то вже преці чистий тероризм і остракізм; тероризм — бо ся постанова хоче змусити кождого, хто доси уважав ся членом народного сторонництва, без взгляду на єго найглубші переконаня політичні, уважати лиш того репрезентантом і речником тогож сторонництва, хто пійде дорогою, вказаною пос. Романчуком; остракізм — бо виключає з народного сторонництва кождого, хто важив би ся хоч би лиш инакше думати, не так, як велить повисше внесенє, взглядно постанова „Народної Ради“. Відпорне становище супротив правительства не має вже супротив першої части повисшої ухвали ніякого значіня, позаяк єго можна було ухвалити і без тероризму та остракізму. Преці ті, що хотіли вести політику відпорного становища, могли і без того сполучити ся до неї та ухвалити собі таку постанову, не змушуючи на силу і других до того та не беручи тим розум політичний в монополь для себе.

Перегляд політичний.

Намістництво ческе знесло ухвалу прагскої ради громадскої, заказуючу переклад ческих написий улиць на вімецке.

Міністерство просьвіти розпорядило заведенє наново словеньской ґімназиї в Краінбурґу, знесеної кілька літ тому назад міністром Ґавчом.

Зачувати, що криза кабінетова в Будапешті вже залагоджена. Правительство предложить закон о цивільних супружествах ще раз палаті послів, а відтак палаті панів і єсть вже певність, що палата панів єго ухвалить.

З Петербурга доносять, що в ночи з дня 2 на 3 мая арештовано в Петербурзї, Москві, Орели і Смоленьску богато людий за якийсь заговір революцийний. Арештованя відбувають ся дальше. В Смоленьску викрито тайну друкарню. Кажуть, що найбільше людий арештовано в Москві.

З Білграду доносять, що радикали постановили скликувати великі віча, котрі мали би запротестувати против указу короля в справі своїх родичів. Президент міністрів видав розпоряджене до всїх префектур наказуюче їм не дозволяти віч, на котрих би критиковано сей указ і поступати з цїлою строгостию против проводирів віч.

Новинки.

Львів дня 15 мая.

— На будову руского театру зложили пп.: на руки товариства „Просьвіта:“ Товариство заданкове в Зборові 20 зр.; маґістрат міста Скавини 5 зр.; Стеф. Дацїв учитель в Дїдилові 1 зр. 60 кр., зібраних на засіданю кружка педагогічного в Ріпневі; о. Юл. Мандичевский з Білявець 2 зр., з розпроданих купонів, котрих взяли: п. Окт. Саля маршалок повітовий за 1 зр., і п. Інґвер купець з Бродів також за 1 зр.; — В. Камяньский учитель в Вербові 6 зр., на котрі зложили пп.: Мар. Бейковска 50 кр., Ів. Лубкович учитель 1 зр., Вас. Білий господар 1 зр., Вас. Будний господар 50 кр., Ів. Майборода госп. 50 кр., Луць Посунько 20 кр., Вас. Низьколїп 75 кр., Кир. Гнатиків 20 кр., Гр. Ригайло 10 кр., н-ї Мих. Чужда 20 кр., у н. Косача на сьвятах зібрано 50 кр., решта дрібними датками.

— Новий уряд почтовий війде в житє з днем 16 мая в Луцї малій, повіта скалатского. Округ доручень того уряду почтового будуть становити громади і обшари двірскі Кокошинцї і Лука мала.

— Дяківский іспит відбув ся 8 мая в Станїславові. Кандидатів явилось 7, всї з курсу науки дяківства в школї управителя катедрального хора п. Іґн. Полотнюка, котрий і зложили іспит з добрим успіхом, именно: Мих. Юган з Конюшок з відзначенем; Володим Мачульский з Черкоїнцїв і Вас. Пагірняк з Красної з добрим успіхом; Ів. Бейсюк з Хомчина, Стеф. Бенько з Майдану, Дмитро Логаза з Піднечар і Дмитро Калитчук з Карлова з успіхом вдоволяючим. Від 1880 р. число учеників п. Полотнюка виносить 75, при чім 40 з них зложили консисторскі іспити, а именно 10 у Львові і 30 у Станїславові.

— Пробна їзда електричного трамваю у Львові відбулась в суботу по північи двома ваґонами, осьвітленими також електрично. Дуже гарно виглядала та їзда, бо й з дротів і з під колїс добувались снопи електричного сьвітла. Згадані ваґони переїхали улицї Коперника, Словацкого, Сикстуску до Гетманьскої коло віденьскої кавярнї і наповорот. Коли ваґони вертали, один вискочив з шин, а коло почти при другим перервав ся ток електричний, бо шини не були добре вичищені. Зараз у ваґонї згасло сьвітло і ваґон станув. Мимо пізної пори (було по 1 г. по півночи) приглядало ся богато цїкавих людий тїй невиданій у Львові пробі.

— В справі нищеня хрущів маєвих видав самбірский маґістрат відозву до мешканцїв міста і передмість, в котрій заохочуе їх занятя ся пильно нищенем тих шкідників.

— Вовки все ще непокоять самбірску околицю. Дня 4 с. м. в ночи в Чукві вовки з'їли два конї тамошних селян, а третього покалїчили. Дня 7 с. м. у Вільшаниці в лїсї п. Ольшевского най-

---

— Я була певна того. Ой, пане Гусаковский, пане Гусаковский!

Гусаковский почав боронити ся:

— Трудно було від мене жадати, щоб я давав Зоси лекциї з науки моди. Впрочім я лише помагав в лекциях, а виховувала єї мати....

— Мати! Не говоріть, пане! Мати, вдоволена зі сьвідоцтв, переладованих пятками, не думала про нїчо, лише про нові пятки, як і ви обидвоє. Вже я знаю, як там дома було. Стане ся що, треба почекати, аж пан Гусаковский прийде. Скаже що пан Гусаковский, справа скінчена, відклику нема; то сьвяте для Зосї, сьвяте для мами, а сказати що против того — хула! То преці.... то пан Гусаковский сказав!

Сперла головку на руках і приглядала ся сестричці, котра підчас сеї промови спозирала і усьміхала ся до Гусаковского.

— Нї, справдї, поважно кажу: Зосю, скажи менї, чи ти знаєш, що ти гарна?

— Казали менї се — відповіла Зося зі сьміхом.

Панї Казимира зробила нараз заціікавлену міну.

— Що ти кажеш? Хто тобі сказав се?

— Товаришки.

— Ну! і що-ж ти собі тодї подумала? — перебила панї Казимира.

— Що? Подумала собі, що то нїчо не шкодить.

— З тебе дуже розумне дївча.

Панї Казимира змінила тон і приняла вигляд, нїби дуже поважний.

— Ну, моя Зосю, мусиш приготовити ся на тяжкі, дуже тяжкі проби.

— Я?

— Ти, моя дорога дитинко. Найперше будеш мусїла розлучити ся і то розлучити ся на все, на все, моя єдина....

— На все?...

— А якже, а якже.... з сею твоєю чарною, прекрасною, чудовою сукенкою бронзовою і з тим гарним, принадним чорним фартушком.

Звернула ся до мужа:

— Попрошу тебе на завтра о конї до міста. Дивно, що мама сама про се не подумала. Не можу показати єї людям в тїй сукни.... Хоч твоя перша сукенка буде роблена в Ченстохові, але я дам докладні поясненя швачці, ну! і побачите.... Задля сеї малої потратите голови, як лиш троха побуде в моїй школї.

Розпшицкий замітив: — Бажаю тобі тілько, Зосю, щоби ти скінчила з таким результатом, як ґімназию, та я... в те не дуже вірю....

— Ну, ну! побачите....

Снїданє скінчило ся.

— Маєте охоту піти на прохід? — спитала Зося Гусаковского.

— А ти?

— А ви?

— А ти?!

— А ви?!

Вкінци обоє засьміяли ся.

Нараз панї Казимира з розпукою заломила свої білі рученята. Чи видав хто таке! чи чував хто таке!

Всї обернули ся до неї.

— Що таке?

— Скажіть менї, чи чував хто таке?... І ти, Зосю, позволяєш, щоби той чоловік, щоби хто небудь, хоч би то був навіть сам.... пан Гусаковский, говорив до тебе „ти“.

— Атже.... й твій чоловік каже менї: „ти“.

— Мудра рация! І ти все кажеш єму „ти“.

Зося занепокоїла ся троха. Гусаковский зморщив своє вузке чоло.

— Гм.... то правда, так то оно.... — каже — то дивне.... тілько лїт....

— Жарт жартом, — сказала вже поважно панї Казимира — але так довше не може бути. Як би то виглядало перед людьми, перед сьвітом? Ви не є анї єї дядько, анї свояк, а знов не виглядаєте так старо, щоби можна щось таке зносити.

— І менї так здає ся — замітив Розпшицкий.

— Ох! та мама, та мама, про нїчо не подумала. Зося має шіснайцять лїт, за тиждень вложить нову сукню, а в карнавалї вийде замуж....

Зося взяла участь в нарадї над такою важною справою.

— Ну, атже годї — каже — щоби пан Гусаковский говорив менї: „панно, панї“.

— Чому годї?

— Як би то виглядало?

Усьміхнула ся на саму думку про се.

— Ну, побачимо — кликнула весело. — Пане Гусаковский, скажіть менї: „панно Софіє“.

— Панно Зофіє....

— То сьмішно.

— Панно Зосю....

— Панно Зосю.... то лучше, та нї, лишім то в спокою, то не має сенсу. Ідете на прогульку?

— Але се конче потрібне! — рішила панї Казимира.

Гусаковский похитав на згоду головою, а Розпшицкий замітив:

— Привикнете небавом обоє до того.

По полудни, коли Зосю, невиспочивану ще, як треба, по нічній подорожи, намовили переспати ся, панї Казимира попросила Гусаковского:

шли вовка-самця, струтого імовірно стервом, посипаним стрихніною.

— Зухвала крадїж. В ночи, на 28 цьвітня закрали ся злодїї до бюра самбірского старости. Мусїли бути добре обзнакомлені з розкладом дому, бо, знаючи, що в ночи всї двері до бюр староства добре позамикані, принесли довгу драбину, дістали ся від сторони торговиці на Бліху через штахети до городу староства, і приставили драбину до вікна бюра на першім поверсї. Отворивши вікно, відорвали пришрубовану до підлоги скринку, що важила кілька сотнарів, спустили її на шнурах до города, занесли на окописко, там розбили її і забрали 300 кількадесять зр. готовими грішми, а книжочок каси ощадности вартости около 5000 зр. не брали, тілько лишили. Ту скринку найшла поліция на другий день на окописку. Три підозрінї о ту крадїж особи увязнено.

— Шайку злодіїв, зложену з Петра Іваха, єго жінки Катерини, їх сина Федька і своляка Осипа Комара, селян з Ляшок гостинцевих, зловила самбірска поліция дня 26 цьвітня с. р. Ті селяни їздили вже від довшого часу по окрестних місточках на торги, де крали, що під руки попало. В тій цїли приїхали они також на торг до Самбора напятим возом Івана Романова, а заїхавши на підсїнє заїздного дому під ч. 14 в рику, зачали свое ремесло. Тимчасом інспектор поліциї п. Айтнер довідав ся о тім і зловив злодїїв при їх возї. На возї лежали вже ріжні скраденї річи, як: парасоль, перкаль, хустка, сукно, цьвяхи, чоботи, шкіра, камізелька, хусточки, солонина, кукуруза, капелюх, мясо, вапно негашене, липва, скрипки і люлька. Добре працювали! За то тепер відпочивають в криміналї.

— Скромний учений. Дівäль, бібліотекар нїмецкого цїсаря Франца І., що панував від р. 1708 до 1765, відповідав звичайно, коли его о що питали ся: „Я не знаю нїчого“. Один дотепний чоловік почув раз ті слова і замітив: „Алеж цїсар платить вам за то, щоби ви знали.“ — „Простїть — відповів Дівäль — цїсар платить менї за то, що вмію, бо коли би хотів менї заплатити за то, чого не вмію, то на то всїх скарбів цїлої державн було би за мало“.

— Пожар лїса. Дня 2 мая повстав огонь в лїсах камеральних коло Путни на Буковинї і наробив величезної шкоди. Огонь удало ся угасити аж по трудневій тяжкій роботї, в котрій брало участь 300 людий. Згоріло 80 гектарів лїса.

— Землетрясенє. Дня 10 мая навістило страшне трясенє землї полуднево-американьску державу Венецуелю. Під развалинами двох міст Мєріда і Лягуніляс мало утратити житє до 10.000 людий.

— Новий податок в Пернамбуко. Здавало би ся, що управи скарбів повидумували вже всї податки, які тілько можуть бути, і трудно їм придумати який новий. Але рада міска Пальмерайс де Ґарангус в бразилїйскій державі Пернамбуко таки видумала ще один податок. Всї ті, що не вміють анї читати анї писати, мусять що року платити до міскої каси один мільрейс податку. Коли то має бути заохотою до — цивілїзациї, то дуже противитись тому годї. Ті, що знають відносини в Бразилїї, кажуть, що як би в тім краю на всїх неграмотних наложити податок, то з того були би величезні доходи. Ті, що знають Галичину, могли би так само сказати...

Господарство промисл і торговля

Товари корінні.

(Дальше).

Згущений відпарованєм і перефільтрований сок бураковий варить ся до кристалїзациї. Чи сок готовий вже до кристалїзациї, пробуе ся его „на нитку“. Коли нитка недае ся витягнути, то сок ще недостаточно заварений. Коли-ж нитка дасть ся значно витягнути а опісля перериваючись по серединї загинае ся в гачики (проба „на гачок“), то сок вже готов; его тогди остуджуе ся і він кристалїзуе ся. То називаесь „варенєм на бляяк“. Можна однакож не остуджувати а варити доти, доки аж сок не стане кристалїзувати ся і то називаесь „варенєм на зерно“. Сим другим способом можна виварити більше цукру. Виварений цукор називаесь сирим; но стеченю сиропу виглядає він як зерниста нїби пісковата маса брудно жовтаво-білої барви, збита в більші або менші грудки. Такий цукор називають в Росиї „піском“ і продають до рафінерий, в меншій скількости до домашнього ужитку.

Рафіноване цукру. Сирий цукор, чи то тростиновий, чи бураковий, мусить бути ще раз очищений зовсїм на біло і приготовлений відповідно до торговлї. Сирий тростиновий цукор, привезений до Европи в бочках, виймають в рафінериях з бочок за помочию пари, котра его розпускае, перетирають через сита і пускають на панви з подвійним дном до кляровання. До сего уживае ся мілко потовченого вугля з костий, змішаного з воловою і овечою кровию або з білком з курячих яєць. По доданю костий і крови до панви перемішуе ся цїлу масу і варить ся а коли она закипить, то білковина з крови скипаючись ловить в себе всяку нечистоту з цукру і творить густу шумовину. Тепер есть вже плин склярований і его пускае ся через бавовнянї фільтри, а виходячий з тих фільтрів чистий плин пускае ся ще раз на фільтри з грубого вугля кістяного. Плин сей, званий „плинною рафінадою“ або „клерзою“, есть тепер вже так чистий, що з него зробить ся зовсїм білий цукор. Плинну рафінаду варить ся ще раз і мішае ся доти, доки она аж не скристалїзуе ся а одержану так кристалїчну масу наливае ся у форми і робить ся т. зв. голови цукрові.

Сирий цукор бураковий рафінуе ся так само як і тростиновий. Давнїйше роблено так, що коли вогку масу цукрову попаливано у форми, то сирун з тої маси витискано в той спосіб, що перевернені голови цукру широким сподом в гору а кінцями в долину вкривано платками, на котрі накладано мокру глину; вода з тої глини стїкаючи через голову витискала з неї сирун. Ту роботу називано „критєм“. Замість сеї роботи уживають тепер т. зв. центріфуґів т, е. бубнів з дротяною сїткою, котрі обертаючись дуже скоро викидають сирун з цукру. З них вибирае ся відтак більше або менше сухий цукор і дае ся до форм. До другого критя голов вибирае ся цукор з форм на 2 до 3 цалї глубоко, розпускае ся у водї на густу масу і нею вкривае ся голови. Щоби цукор виглядав білїйший, додае ся до звареного соку трохи синої краски (ультрамарини).

До роблення голов цукру уживае ся форм стїжковатих з поливаної бляхи, з дїркою у вузшім кінци, котру затикае ся чопом. До гірших родів цукру, трудно кристалїзуючих ся, уживае ся більших форм т. зв. бастрів, до лїпших — малих форм. Форми ставить ся на підставах одну коло другої так, щоби вузшими кінцями, в котрих суть дїрки, звисали в долину і тогди наповняе ся їх масою цукровою. Коли та маса мала ще в собі сирун, то він стїкае в головах в долину; коли цукор у формі вже ствердне, то відтикае ся чіп в споді, а т. зв. зелений сирун збігае отвором в підставлене начинє. Щоби цукор в головах ще більше очистити і надати єму одностайности, уживае ся наведеного повисше другого способу критя. Коли вже й другий сирун стече, зрівнуе ся споди голов ножем і обчищуе ся щітками та лишае ся їх доти у формах, доки споди не ствердмуть бодай на цаль. Опісля вибивае ся голови з форм в той спосіб, що бе ся формою злегка об ковбан доти, доки цїла форма не відстане і ставить ся відтак голови ще у форма широкими сподами на полички, щоби вогкість, що збігла ся у вершок, розійшла ся по цїлій голові. Аж по тім виймае ся голови з форм, обшкребтуе ся і обточуе ся жовтаві їх вершки на окремих машинках і заносить ся до сушарень, а коли они там висхнуть, завивае ся їх в грубий папір, обвязуе шнурками і зносить ся до магазину. Декотрі фабрики виробляють ще крім цукру в головах ще й цукор в плитах грубих на пів стопи, котрі відтак ріжуть ся пилками на одинакові кусні або т. зв. кістки.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 15 мая. Є. Вел. Цїсар принимав вчера на авдієнциї кард. еп. Шлявха з Великого Варадину. — Вчера рано приїхав тут кн. Фердинанд болгарский і поїхав зараз до Ебенталь до своєї жени.

Мостар 15 мая. Приїхав тут Найдост. Архикн. Альбрехт; его повитали власти і духовеньство та множество народу.

Ліон 15 мая. Приїхавшим тут на борбництво ческим соколам покрадено куфри.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий.**

— Подайте менї рамя, перейдемо ся по городї.

Панї Казимира, колись гарна панна, була нинї принадною жінкою, хоч тїло єї, сильно стискане сталевим ґорсетом, очивидно хотїло надто заокруглити ся. Гусаковский жив з нею все в приязни, котру єму панї Казимира заявляла при кождій нагодї, стараючись завсїгди гоїти рани, котрі вже ледво тямив. По журбі, яку мав, коли вдруге відрікав ся своїх мрій, постановив собі жити до смерти нежонатим. Так собі то витолкував він, навчений безпощадним досьвідом, що очивидно не належить до таких, котрих можна би було покохати. Приготовляв ся отверто до старокавалерства і коли про се згадав часом при панї Казимирі, то она спускала очи, прикладала хустку до уст, а потім вдвоє сильнїйше заявляла єму свою приязнь і довіре.

— Хочу з вами поговорити про Зосю — почала панї Казимира, коли найшли ся в грабовій алеї, повній тїни і холоду, — я думаю нею щиро заняти ся. Що ви на те скажете?

— Гм! — відповів Гусаковский дипльоматично.

— Знаете, дома у родичів.... сфера то міщаньска, маломіщаньска, в котрій, коли інстинкт не поможе, годї набрати анї надмірної огляди, анї штуки обходженя з людьми. Мама не буває майже нїгде.... урядить для неї може кілька вечерків нїби-то для науки танцю, як для мене і для Фльорки. Що се значить? Забава добра для пенсионарок і для учеників, впрочім се нїчо, тілько забава. Я маю плян: я рада би ввести Зосю в троха лучший сьвіт. Ми ту, бачите, жиемо троха в сфері обивательскій, і легко було би нам розширити зносини.... Отже я маю намір взяти єї до себе.

Гусаковский почав собі то брати до серця.

— Гм.... справдї, може то й незла думка.

— Що нїчого на тім не втратить — говорила дальше панї Казимира — то зовсїм певно. А то їй анї троха не пошкодить, коли побачать єї люди, що мають титули і маєтки. Дївчина має богато добрих прикмет....

— То правда.

— І одну найважнїйшу прикмету: є гарна, майже клясично гарна. Я придивила ся їй нинї добре. Повинна зробити карієру.

Гусаковский не сягав нїколи доси в таку далеку будуччину своєї вихованки. Але раз, уведений в ту будуччину, розумів дуже добре, що належить ся від житя такій гарній і добрій особі, як Зося.

— То розуміє ся — потвердив.

— Я не думаю, пане Гусаковский, про.... про міліони і титули.... наприклад ґрафинї або баронової, хоч що в тім неможливе?

— Справдї....

— Розважаючи річ теоретично — отже то хиба від самого початку сьвіта гарні женщини виходили за людий з маєтком і титулами, за міліонерів і за баронів.

— А вжеж.

— А що Зося гарна, того і неприятелька єї не заперечить....

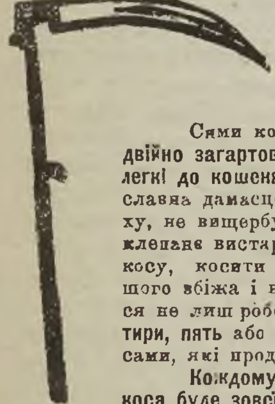
— А який характер, яке серце, який бистрий ум....

— То, знаете, добре, але не впадає в очи; тимчасом гарне личко у женщини значить більше, нїж славне імя для мужчини. Сеї краси ви може тепер не бачите.... ба.... найперше та сукня погана, потім сей вираз єї такий незамітний і малозначучий. Не досить бути гарною, треба ще вміти бути гарною.... Ну, але то прийде. До того очивидно мізерна. Але придивіть ся їй добре, особливо з профілю.

(Дальше буде).

Л. І. Патрах в Стрию

в Галичині

Коси з маркою сїчкарня

в англїйскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно легко косити. Они подвійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днів А виостривши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустїйшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о чотири, пять або шість разів в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсїм така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемікюю косу 5 – 6 разів.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в вашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючій цїнї.

Довг цїл к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00	зр.
На 5 клг. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5	кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	в кінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблившою почтою лише за готівку або посліплатою.

Осторога перед фалшівниками. Правдиві Патраха коси суть лише тоті, котрі мають марку охоронну сїчкарня (докладну вісля повисшого взірця) як також вибиту фірму L. J. Patrach.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при 20 кіс цїлу. 29

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсї деннім найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручає:

4½% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
5% листи гіпотечні без премиї
4½% листи Тов. кредитового земс.
4½% листи Банку краєвого
4½% пожичку краєву галицку

4% пожичку пропінацийну галицку
5% „ „ буковиньску
4½% пожичку угорскої желїзної дороги державної
4½% пожичку пропінацийну угорску

4% угорскі Облигациї индемнізацийні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цїнах найкористнїйших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цїнні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 40

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях зелїза.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уродженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як такжя рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.